

คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑/๒๕๔๘

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายพูลผล อัสวเหม (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายพูลผล อัสวเหม ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อน แต่ถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน นับแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และเป็นเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๓) และ (๕) มีหน้าที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒

ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละตำแหน่งตามวาระ ๖ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยื่นบัญชีวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

ครั้งที่ ๒ กรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ยื่นบัญชีวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๐

ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยื่นบัญชีวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๓

ครั้งที่ ๔ กรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ยื่นบัญชีวันที่

๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔

ครั้งที่ ๕ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครบ ๑ ปี ยื่นบัญชีวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๔

ครั้งที่ ๖ กรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ครบ ๑ ปี
ยื่นบัญชีวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง
คณะกรรมการ ฯ ได้ไต่สวนตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน (หุ้น) โดยผู้ถูกร้อง
แสดงในบัญชี ฯ ว่าตนเองและนางประภาพร อัสวเหม กุศลสมรส ไม่มีทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน
แต่จากการตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ พบว่า ผู้ถูกร้อง
มีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และ
นางประภาพร อัสวเหม กุศลสมรส มีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า
๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท โดยผู้ถูกร้องไม่แสดงไว้ในบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้ง ๖ ครั้ง ทั้งได้ชี้แจงเหตุการณ์ไม่แสดง
ทรัพย์สินดังกล่าวว่าตนและกุศลสมรส มิได้เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง ผู้ที่เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง คือ
นายพิบูลย์ อัสวเหม พี่ชายผู้ถูกร้อง ส่วนตนและกุศลสมรสเป็นเพียงผู้ถือหุ้นแทนเท่านั้น โดยมี
รายละเอียด ดังนี้

(ก) เงินลงทุนของนายพุลผล อัสวเหม

บริษัท จำกัด	จำนวนหุ้น	ราคาต่อหุ้น	จำนวนเงิน (บาท)
๑. อัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป	๒๐,๐๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
๒. ม้าทอง ชิปปิงเตอร์	๒๔๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๔,๐๐๐,๐๐๐
๓. เอ็มพี ดูบริแคนท์	๒๐,๐๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
๔. เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔)	๒๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๕. เอ็ม พี ปีโตรเลียม	๔๖,๓๕๐	๑,๐๐๐	๔๖,๓๕๐,๐๐๐
๖. เกาะกลางสวน	๒๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๑,๐๐๐,๐๐๐
๗. อาซาแลนด์	๑๑๒,๔๕๓	๑๐๐	๑๑,๒๔๕,๔๕๐
๘. นครา	๘,๘๐๐	๑,๐๐๐	๘,๘๐๐,๐๐๐
๙. อัสวฟาร์ม แอนด์ เฮาส์	๔,๐๐๐	๑๐๐	๔๐๐,๐๐๐
๑๐. เอ็ม พี เซอร์วิสเดชั่น (๑๕๕๔)	๔๕,๕๕๓	๑๐๐	๔,๕๕๕,๓๐๐

๑๑. อีสท์ ซี แลนด์	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๒. ซี บี. ออโต้เซอร์วิส	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๓. ฟริคซ์-เมต (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๔. ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรี่คลับ	๒,๗๕๗,๐๐๐	๑๐	๒๗,๕๗๐,๐๐๐
๑๕. วัฒนา เจย์โก้ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๖. วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๗. ออลเวอร์ชั่น ออโต้ เอชเซตเซอร์วิส	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๘. เอ็ม พี เวิลด์ ทรานสปอร์ตเชน	๑	๑๐๐	๑๐๐
๑๙. วัฒนาอโต้เซลล์แอนด์เซอร์วิส	๒๕,๐๐๐	๑๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐
๒๐. เมทริกซ์ พรินซ์ ออโตโมทีฟ จำกัด (วัฒนาบอดี เซอร์วิส)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๒๑. เอ็ม พี ฟู้ดแฟร์	๘๓๔	๑๐๐	๘๓,๔๐๐
๒๒. วัฒนา ซิมป์ชั่น (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๒๓. แส่นล้าน	๔๕๕,๕๕๕	๑๐๐	๔๕,๕๕๕,๕๐๐
๒๔. วี. เจ. พัฒนาที่ดิน	๒๐,๐๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
๒๕. เรือควนแหลมทอง	๑๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
		รวม	๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐

(ข) เงินลงทุนของนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มมรดกของนายพุลผล อัสวเหม

บริษัท จำกัด	จำนวนหุ้น	ราคาต่อหุ้น	จำนวนเงิน (บาท)
๑. อัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๒. ม้าทอง ซิปปิลเคอร์	๒๔๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๔,๐๐๐,๐๐๐
๓. เอ็มพี ลูบริแคนท์	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๔. เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๕)	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๕. นครา	๒๐	๑,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๖. ที.ซี.พี. มารีนชิปปิง	๘,๓๓๓	๑๐๐	๘๓๓,๓๐๐
๗. อีสท์ ซี แลนด์	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐

๘. ซี บี. ออโตเซอร์วิส	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๙. ฟรีดจ์-เมค (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๐. รีเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ	๕๐๐,๐๐๐	๑๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๑. วัฒนา เจย์โก้ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๒. วัฒนา ซิมป์ซัน (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๓. วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๔. ออลเวอร์ชัน ออโต เอชเซสซอรีส์	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๕. เมทริกซ์ พรินซ์ ออโตโมทีฟ จำกัด (วัฒนาบอดี เซอร์วิส)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๖. วี.เจ. พัฒนาที่ดิน	๕,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๗. เอ็ม พี ประกันภัย	๖๑,๕๐๐	๑๐๐	๖,๑๕๐,๐๐๐
๑๘. เอ็ม พี ฟู้ดแฟร์	๘๓๓	๑๐๐	๘๓,๓๐๐
๑๙. อัสวฟาร์ม แอนด์ เฮาส์	๑	๑๐๐	๑๐๐
		รวม	๕๐,๖๓๖,๗๐๐
		รวมทั้งสิ้น	๔๓๕,๔๓๕,๐๐๐

คณะกรรมการ ฯ จึงเห็นว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาผลการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๗ โดยพิจารณาพฤติการณ์การได้มาของหุ้นตั้งแต่เริ่มจัดตั้งบริษัท การเพิ่มทุน การรับโอนหุ้นจากผู้อื่น ตลอดจนการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินร่วมกันระหว่างผู้ถูกร้องกับพี่น้องของผู้ถูกร้องแล้วเชื่อว่า หุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และในชื่อของนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๗๐๐ บาท เป็นของผู้ถูกร้องและของคู่สมรส มิใช่ของนายพิบูลย์ อัสวเหม หุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรสมีมูลค่าจำนวนมาก ผู้ถูกร้องและคู่สมรสถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้น การที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงหุ้นของตนเองและหุ้นของคู่สมรสทั้งที่ทราบว่าตนและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ จึงเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณี พ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้เสนอ เรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และแจ้งผู้ร้องทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องเพื่อทำคำชี้แจงต่อไป

ผู้ถูกร้องชี้แจงโต้แย้งว่า ผู้ร้องมิได้บรรยายข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้ชัดเจนตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ จึงเป็นคำร้องเคลือบคลุม ทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบในการต่อสู้คดี

ผู้ร้องไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ มาตรา ๒๕๓ และ มาตรา ๒๕๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ และข้อกำหนดตามมาตรา ๓๕ วรรคสาม และมาตรา ๓๖ กระบวน สอบสวนไม่ชอบเป็นโมฆะ ผู้ร้องไม่ได้ตรวจสอบโดยเร็วและไม่ให้คำแนะนำ จึงทำให้เกิดความผิดพลาด ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

การยื่นบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นการยื่นบัญชี ฯ ครั้งแรก เพิ่งประกาศใช้รัฐธรรมนูญย่อมจะมีความผิดพลาดและความเข้าใจผิดเป็นธรรมดา หากผู้ร้องทำการ ตรวจสอบบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้อง ตั้งแต่ครั้งแรกโดยเร็ว (๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) เมื่อครั้งเข้ารับ ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และหากสอบถามและให้คำชี้แจง แนะนำ ผู้ถูกร้องก็จะสามารถ แก้ไขได้ทัน และการยื่นบัญชี ฯ ครั้งต่อ ๆ มา ก็จะไม่เกิดการผิดพลาด การกรอกรายการผิดระเบียบ เพราะความเข้าใจผิดไม่ควรถือเป็นความผิด

นายวัฒนา อัสวเหม บิดา ได้มอบหมายให้นายพิบูลย์ อัสวเหม พี่ชายของผู้ถูกร้องดูแลกิจการ ในบริษัทต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่จำนวนมาก นายพิบูลย์จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทเอง และมีคนอื่นมีชื่อเป็นผู้ถือ หุ้นแทน ผู้ถูกร้องและคู่สมรสก็เป็นผู้ถือหุ้นแทน

บริษัทต่าง ๆ ส่วนใหญ่เริ่มจัดตั้งขึ้นระหว่างปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องและคู่สมรสจะมีชื่อ เป็นผู้ถือหุ้น ในขณะที่เริ่มจัดตั้งบริษัท ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ถูกร้องกำลังศึกษาอยู่ที่ต่างประเทศ

ไม่มีอาชีพและรายได้ จึงเป็นไปไม่ได้ที่ผู้ถูกร้องจะมีเงินไปลงทุนถือหุ้น ผู้ถูกร้องไม่มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลประโยชน์ตอบแทน หุ้นที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรสถือไว้แทนนายพิบูลย์นั้น ผู้ถูกร้องและคู่สมรสได้ลงนามในใบโอนลอยไว้เพื่อโอนคืนให้นายพิบูลย์ การโอนลอยได้ทำกันเองระหว่างพี่น้องไม่ได้ถือตามรูปแบบหรือกฎเกณฑ์ตามกฎหมาย นายพิบูลย์จะดำเนินการอย่างไรหลังจากกลางมือชื่อโอนลอยไว้แล้ว ผู้ถูกร้องไม่ทราบ การมีชื่อถือหุ้นในบริษัท เป็นชื่อที่ปรากฏอยู่ตามเอกสารของทางราชการเป็นเอกสารที่เปิดเผยสามารถตรวจดูได้ ไม่อาจปกปิดได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ มีวัตถุประสงค์ที่ป้องกันคนที่ไม่สุจริตเข้ามาแสวงหาประโยชน์โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในทางการเมือง การที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรสไม่ยื่นบัญชีฯ ไม่ได้เกิดจากการทุจริตหรือแสวงหาประโยชน์แต่อย่างใด การที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรสไม่ยื่นบัญชีฯ ในกรณีนี้จึงไม่อาจถือได้ว่า ผู้ถูกร้องและคู่สมรสจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ การที่จะฟังว่าจงใจหรือไม่ จะต้องมิพยานหลักฐานโดยชัดแจ้งหรือปราศจากข้อสงสัยอันสมควร หากยังเป็นที่ยังสงสัยอยู่ก็ไม่ควรวินิจฉัยให้เป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องและคู่สมรสเชื่อโดยสุจริตว่าเป็นผู้ถือหุ้นแทนนายพิบูลย์ จึงไม่ยื่นบัญชีฯ ผู้ถูกร้องไม่ได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จากการแจ้งบัญชีฯ ผู้ถูกร้องไม่จงใจไม่ยื่นบัญชีฯ

ในชั้นพิจารณา นายวรวิทย์ สุขบุญ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบทรัพย์สิน ๑ สำนักงาน ป.ป.ช. ผู้แทนผู้ร้องแถลงว่า ผู้ถูกร้องในคดีนี้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๒ ตำแหน่ง ได้แก่ ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละตำแหน่งกรณีเข้ารับตำแหน่งพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี ระหว่างปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ รวม ๖ ครั้ง ในการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบว่าผู้ถูกร้องมีหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ๒๕ แห่ง เป็นเงิน ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท ส่วนนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสของผู้ถูกร้องนั้น มีหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ แห่ง เป็นเงินจำนวน ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมบุคคลทั้งสองนั้น มีหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ทั้งสิ้น ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการหุ้นดังกล่าวในการยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้ง ๖ ครั้ง ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นทางคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงถึงเหตุผลการไม่ยื่นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในบัญชีดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงว่า หุ้นที่อยู่ในชื่อของตัวเองของผู้ถูกร้องและของคู่สมรสของผู้ถูกร้องนั้นเป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม พี่ชายของผู้ถูกร้อง นอกจากนั้นในการไต่สวน สอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เรียกนายพิบูลย์ มาสอบปากคำ นายพิบูลย์ ได้ยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าว ทั้งได้อ้างสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้น จำนวน ๒๑ ฉบับ เป็นเอกสารหลักฐานเพื่อยืนยันข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง ประกอบพยานเอกสาร และพยานบุคคล ดังกล่าวแล้วเห็นว่า เรื่องนี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณา ๒ ประเด็น คือ หุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องและ คู่สมรสนั้นเป็นของนายพิบูลย์ จริงหรือไม่ ถ้าไม่ใช่เป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม แต่เป็นผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องจงใจที่จะไม่แสดงหุ้นดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่

ตามประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว ดังนี้

๑. การตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ พบว่า หุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท รวมมูลค่า ๔๐๐ กว่าล้านบาท ผู้ถูกร้องและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นเองทั้งหมด

๒. สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่บริษัทดังกล่าวส่งให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นนายทะเบียน ปรากฏว่า กรรมการบริษัทได้ลงนามพร้อมประทับตรายืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นหรือ เป็นเจ้าของหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรสไว้แล้ว กรรมการที่รับรองดังกล่าวมีนายพิบูลย์ ลงนามรับรอง ยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรสด้วย โดยเฉพาะระหว่างปี ๒๕๔๐ – ๒๕๔๔ นายพิบูลย์ ได้รับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของบุคคลทั้งสองถึง ๑๗ บริษัทด้วยกัน เช่น บริษัท ม้าทอง ชิปปิลเคอร์ จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป ๑๕๕๔ จำกัด บริษัท เกาะกลางสวน จำกัด บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด บริษัท แสนล้าน จำกัด การรับรองดังกล่าวนี้ ถือได้ว่า บริษัทได้ ยืนยันต่อทางราชการซึ่งเป็นนายทะเบียนและบุคคลทั่วไปมาตลอดว่า ผู้ถูกร้องและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้น ตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจริง

๓. จากการตรวจสอบการได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น ปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง มีหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เริ่มจัดตั้งบริษัทและได้มาเมื่อมีการเพิ่มทุนของบริษัทและเป็นการรับโอนจากบุคคลอื่น แต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เริ่มจัดตั้งบริษัท ระหว่างปี ๒๕๓๖ – ๒๕๓๘ โดยหุ้นบางบริษัท เป็นหุ้นที่ผู้ถูกร้องได้มาในขณะที่กำลังศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งขณะนั้นผู้ถูกร้องยังไม่มีอาชีพและ รายได้ เช่น บริษัท แสนล้าน จำกัด ซึ่งผู้ถูกร้องได้มาเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๓ จำนวน ๑๔๘,๕๕๓ หุ้น มูลค่า ๑๔,๕๕๕,๓๐๐ บาท หรือหุ้นของบริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด ผู้ถูกร้อง ได้มาเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๑ จำนวน ๑๐๐ หุ้น มูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งในระยะเวลา ดังกล่าวนั้น นายพิบูลย์ กำลังศึกษาอยู่ในต่างประเทศเช่นเดียวกับผู้ถูกร้อง บางบริษัทผู้ถูกร้องได้รับโอน

จากนายวัฒนา บิดาของผู้ถูกร้องโดยตรง เช่น หุ่นของบริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด ผู้ถูกร้อง รับโอนจากนายวัฒนา เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๖ จำนวน ๒๔,๑๕๐ หุ้น มูลค่า ๒๔,๑๕๐,๐๐๐ บาท หุ้นบริษัท ริเวอร์ฮิลล์กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด รับโอนมาจากนายวัฒนา อัสวเหม เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๖ จำนวน ๒,๖๗๔,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒๖,๗๔๐,๐๐๐ บาท หุ้นหลายบริษัทที่จัดตั้งระหว่างปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ นั้นปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และ นายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งเป็นพี่น้องกันต่างถือหุ้นในสัดส่วนหรือจำนวนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ในหลายบริษัท เช่น บริษัท เรือด่วนแหลมทอง จำกัด ผู้ถูกร้องถือ ๑๐,๐๐๐ หุ้น นายพิบูลย์ ถือ ๒๐,๐๐๐ หุ้น นายชนม์สวัสดิ์ ถือ ๑๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๙๙๔) จำกัด ผู้ถูกร้อง ถือ ๒๐๐,๐๐๐ หุ้น นายพิบูลย์ ถือ ๒๐๐,๐๐๐ หุ้น นายชนม์สวัสดิ์ ถือ ๓๐๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท ม้าทอง ชิพบิลเดอร์ จำกัด ผู้ถูกร้องและคู่สมรสถือรวมกัน ๔๘๐,๐๐๐ หุ้น เท่ากับนายพิบูลย์ บริษัท เอ็มพี ลูบริแคนท์ จำกัด ผู้ถูกร้องถือ ๒๐,๐๐๐ หุ้น เท่ากับนายพิบูลย์ นอกจากนั้นยังมีบริษัทอื่นๆ อีก เช่น บริษัท ซี บี. ออโต้ เซอร์วิส จำกัด บริษัท ฟริตจ์-เมต (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนา เจย์โก้ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนา ซิมป์ซัน (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ออลเวอร์ชั่น ออโต้ เอชเซสซอรี จำกัด ซึ่งทั้ง ๓ คน คือผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และนายชนม์สวัสดิ์ ถือหุ้นคนละ ๑,๕๐๐ หุ้น เท่ากัน บางบริษัทเป็นบริษัทที่นายวัฒนา บิดาของผู้ถูกร้องไปติดต่อซื้อกิจการจากคนอื่นและให้นายพิบูลย์ ผู้ถูกร้อง และนายชนม์สวัสดิ์ เข้าไปถือหุ้นโดยไม่ปรากฏชื่อของนายวัฒนา เช่น บริษัท นครา จำกัด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณา พยานหลักฐานดังกล่าวประกอบการได้มาของทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกร้องปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และนายชนม์สวัสดิ์ ได้รับกรรมสิทธิ์ที่ดิน จำนวน ๑๕ แปลง ระหว่างปี ๒๕๓๖ จากนายวัฒนา บิดา โดยถือกรรมสิทธิ์ร่วมกันโดยที่หุ้นในบริษัทต่างๆ ของผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และนายชนม์สวัสดิ์ เป็นหุ้นที่ได้มาระหว่างปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๘ เมื่อรวมกันแล้วมีมูลค่าสูงนับพันล้านบาท จึงเชื่อว่า นายพิบูลย์ ขณะที่กำลังศึกษาอยู่และเมื่อสำเร็จการศึกษาเริ่มประกอบอาชีพเมื่อประมาณปี ๒๕๓๖ ไม่เชื่อว่า จะสามารถมีทรัพย์สินมูลค่าจำนวนมาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. เชื่อว่าการได้มาของหุ้น ในบริษัทต่างๆ ของผู้ถูกร้องเป็นการได้มาโดยการรับให้จากนายวัฒนา บิดา ซึ่งต้องการแบ่งทรัพย์สิน ให้แก่บุตรทั้ง ๓ คน

๔. การตรวจสอบของ ป.ป.ช. ไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่า หุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องและของคู่สมรส เคยเป็นของนายพิบูลย์ มาก่อน

๕. กรณีที่นายพิบูลย์ อัสวเหม ก่ออ้างว่า เหตุที่ต้องให้ผู้ถูกร้องและคู่สมรส มีชื่อถือหุ้นแทน เนื่องจากมีบริษัทดูแลจำนวนมาก จึงไม่อยากเปิดเผยให้บุคคลอื่นรู้ว่าตนมีหุ้นในบริษัทดังกล่าวนั้น จากการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นปรากฏว่า นายพิบูลย์ มีชื่อถือหุ้นด้วยโดยไม่ได้ปกปิดแต่อย่างใด เช่น บริษัท วิ.เจ. พัฒนาที่ดิน จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้องถือหุ้นคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น ในบริษัท อัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้องถือหุ้นคนละ ๒๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท เอ็มพี ลูบริแคนท์ จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้องถือหุ้นคนละ ๒๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท เอ็ม พี เซอร์วิสเทชั่น จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้องถือหุ้นคนละ ๔๕,๕๕๗ หุ้น เห็นว่าข้ออ้างดังกล่าวขัดกับพยานหลักฐาน ไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้

ส่วนกรณีที่นายพิบูลย์ อ้างว่า หุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องและของคู่สมรสนั้นเป็นของตนเอง โดยอ้างสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๑ ฉบับ เป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงนั้น จากการตรวจสอบสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นดังกล่าวปรากฏว่า เป็นการโอนหุ้นเพียง ๑๓ บริษัท และหุ้นมีมูลค่ารวมกันเพียง ๒๔๖,๖๓๕,๕๐๐ บาท และเอกสารดังกล่าวนี้จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๐ ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรส ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๘ จึงเป็นข้อพิรุธ นอกจากนั้น เอกสารทุกฉบับนายพิบูลย์ ไม่ได้ลงชื่อในฐานะผู้รับโอน เอกสาร ๑๐ ฉบับ ไม่มีพยานลงลายมือชื่อรับรอง และเอกสาร ๘ ฉบับ มีพยานลงลายมือชื่อรับรองเพียงคนเดียว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาเอกสารหลักฐานดังกล่าวประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้นนั้นถ้าไม่ได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยลงชื่อรับรองลายมือชื่อนั้น ๆ แล้ว ท่านว่าเป็นโมฆะ โดยพิจารณาประกอบกับข้อบังคับของบริษัทซึ่งบัญญัติไว้ในทำนองเดียวกันว่า หุ้นของบริษัททั้งหมดเป็นหุ้นสามัญ ชนิดระบุชื่อการโอนหุ้นจะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอนมีพยาน ๒ คน ลงชื่อรับรอง เห็นว่า เอกสารดังกล่าวนี้ไม่ได้ทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้ทำตามแบบระเบียบของบริษัท เอกสารการโอนดังกล่าวนี้จึงเป็นโมฆะ ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมายเทียบเคียงได้กับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๓/๒๕๐๓ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๘๖/๒๕๑๒ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๗๐/๒๕๒๒ พยานเอกสารของนายพิบูลย์ ที่กล่าวอ้างดังกล่าวจึงรับฟังไม่ได้ ตามประเด็นข้อแรก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟังว่าหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องและคู่สมรสจำนวน ๒๕ บริษัท

มูลค่า ๔๐๐ กว่าล้านบาทนั้นมิใช่ของนายพิบูลย์ ตามที่กล่าวอ้าง แต่เป็นผู้ถูกร้อง และเป็นของ คู่สมรส และเชื่อว่าเป็นการรับให้จากนายวัฒนา บิดา

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า หุ้นดังกล่าวมีมูลค่ามากถึง ๔๐๐ กว่าล้านบาท บุคคลทั้งสอง ได้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ มาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นโดยไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่า มีการโอนหุ้นดังกล่าวให้แก่ นายพิบูลย์ ตามที่กล่าวอ้าง อีกทั้งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่บริษัทต่าง ๆ ได้ยื่น ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์นั้น จากการตรวจสอบปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเองได้ลงนาม รับรองรายชื่อผู้ถือหุ้นด้วย เช่นในบริษัท อัสวเหมม โฮลดิ้ง กรุ๊ป จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๙๙๔) จำกัด บริษัท เรือด่วนแหลมทอง จำกัด กรณีจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องทราบว่าเป็นเจ้าของและคู่สมรส เป็นเจ้าของหุ้นในบริษัทดังกล่าว การที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงหุ้นของตนเองและคู่สมรส ทั้ง ๆ ที่ทราบว่า ตนเองและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชี ฯ ต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและตำแหน่งเลขาธิการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณีด้วยข้อความอันเป็นเท็จคือปกปิดชื่อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

สำหรับกรณีของผู้ถูกร้องได้ยื่นคำร้องแก้ข้อกล่าวหาในชั้นศาลโดยอ้างว่า คำร้องของผู้ร้อง เคลือบคลุม ผู้ร้องไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเป็นเหตุให้การดำเนินการของผู้ร้อง เป็นโมฆะ ผู้ถูกร้องเพียงทำผิดระเบียบไม่นำทรัพย์สินของคนอื่นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องมาแสดงไว้ใน บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และผู้ถูกร้องไม่ได้แจ้งบัญชี ฯ หรือปกปิดรายการทรัพย์สิน เพราะหุ้นดังกล่าวไม่นับเป็นทรัพย์สินของผู้ถูกร้องโดยอ้างว่า ตามธรรมเนียมของคนจีนจะให้บุตรชายคนโต เป็นผู้ดูแล แล้วในทางปฏิบัติได้ใส่ชื่อพี่น้องและคนใกล้ชิด นอกจากนั้น ในการทำหลักฐานระหว่างพี่น้อง ไม่ได้ยึดถือระเบียบเคร่งครัดตามที่กฎหมายกำหนด และมีหุ้นบางบริษัทที่ได้จดทะเบียนยกเลิกไปแล้ว

กรณีที่ว่าคำร้องเคลือบคลุมหรือไม่นั้น จากคำชี้แจงของผู้ถูกร้องเองทั้งในชั้นให้การต่อสู้คดี และในชั้นชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญแสดงว่า ผู้ถูกร้องเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี การดำเนินการของผู้ร้อง ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายทุกประการ ส่วนข้อที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องและคู่สมรสไม่ใช่ เจ้าของหุ้นที่แท้จริงนั้น เป็นประเด็นเดียวกับที่ผู้ถูกร้องได้เคยชี้แจงต่อสู้คดี และผู้แทนผู้ร้องได้ชี้แจง ต่อศาลรัฐธรรมนูญในตอนต้น สำหรับกรณีของผู้ถูกร้องอ้างว่า มีบางบริษัทได้จดทะเบียนยกเลิกไปแล้ว เช่น บริษัท เอ็ม พี ฟู้ดแฟร์ จำกัด จดทะเบียนยกเลิกเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ บริษัท เอ็ม พี ประกันภัย จำกัด จดทะเบียนยกเลิกเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และ

บริษัท วิ. เจ. พัฒนาที่ดิน จำกัด จดทะเบียนยกเลิกเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ นั้น ข้อเท็จจริง
ได้ความว่า ในขณะที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๗
พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และกรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่
๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๐ นั้น บริษัททั้งสามยังไม่ได้จดทะเบียนยกเลิก ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่
ที่จะต้องแสดงหุ้นดังกล่าวในบัญชี ฯ

ในชั้นพิจารณาผู้ถูกร้องและพยานผู้ถูกร้องแถลงทำนองเดียวกันว่า ผู้ถูกร้องจบการศึกษาจาก
ประเทศสหรัฐอเมริกา กลับมาประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๓๕ กลับมาแล้วได้สมัครเป็นเทศมนตรีที่อำเภอ
เมืองสมุทรปราการ ต่อมาก็ลาออกมาสักเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและได้เป็นเลขานุการรัฐมนตรี
หุ้นทั้งหมดเป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม ที่มีชื่อเป็นของภริยาของผู้ถูกร้องก็เป็นของนายพิบูลย์ เอาชื่อ
ผู้ถูกร้องไปเป็นผู้ถือหุ้น ทราบภายหลังว่า มีหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ได้มีหนังสือโอนลอยไว้ทั้งหมด
ตามเอกสาร ล. ๑ ถึง ล. ๒๑ ผู้ถูกร้องไม่เคยร่วมประชุมและไม่เคยได้รับผลตอบแทน ผู้ถูกร้อง
ไม่เคยทราบมูลค่าหุ้นและจำนวนบริษัทว่ามีอยู่จำนวนเท่าใด หุ้นทั้งหมดเป็นของนายพิบูลย์ โดย
นายวัฒนา อัสวเหม บิดาโอนให้นายพิบูลย์ ตั้งบริษัทเองบ้าง การดูแลบริษัทนอกจากจะดูแลเองแล้ว
ยังมีคนช่วยดูแลด้วย เมื่อไม่อยู่ในประเทศไทย ก็จะมีนายมัน พัทธโนทัย นายสมพร อัสวเหม
ซึ่งเป็นอาชช่วยดูแลแทนที่ไม่ถือหุ้นทั้งหมด เพราะไม่อยากจะเปิดเผย การใส่หุ้นชื่อคนอื่นเป็นเหตุผล
ส่วนตัว นายพิบูลย์มีส่วนส่วนให้อีกคนอื่นถือหุ้นแทน เป็นบุคคลที่ไว้วางใจได้ หุ้นทั้งหมด
มีอยู่ใน ๒๕ บริษัท เกือบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ เป็นของนายพิบูลย์ ผู้มีชื่อถือหุ้นแทนไม่ได้ลงทุนจริง
การตั้งบริษัทนายพิบูลย์จะเอาชื่อนายพลผลใส่โดยไม่บอกให้นายพลผลทราบ โดยจะจัดใบหุ้นให้
ภายหลัง นายพลผลได้โอนหุ้นคืนให้นายพิบูลย์แล้ว ตามเอกสาร ล. ๑ ถึง ล. ๒๑ การบริหารงาน
นายพิบูลย์บริหารเอง นายพลผล ภริยาของนายพลผลเพียงแต่ให้เซ็นชื่อแทน การถือหุ้นแทนนั้น
นอกจากนายพลผลแล้วยังมีนายพิเชษฐ์ นางพัชรี นางสุนีย์ และนายมัน ก็ให้ถือหุ้นแทนเหมือนกัน
ผู้ถือหุ้นแทนไม่ได้รับเงินปันผลจากบริษัทและไม่เคยเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ที่ถือหุ้นแทนไม่ได้บริหาร
บริษัทหรือเป็นกรรมการบริษัทและไม่ได้รับเงินปันผลจากบริษัท ผู้ถือหุ้นแทนนายพิบูลย์ทุกคน
ได้ลงนามในใบโอนหุ้นลอยไว้ให้แก่ นายพิบูลย์ตามเอกสารหมาย ล. ๑ ถึง ล. ๒๑ ต่อมาได้มี
การโอนหุ้นคืนให้แก่ นายพิบูลย์หมดแล้ว

ผู้ร้องแถลงการปิดคดีเป็นหนังสือว่า ผู้ถูกร้องเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๒ ตำแหน่ง
ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกร้องได้ยื่น

บัญชี ฯ ในแต่ละตำแหน่งรวม ๖ ครั้ง คือ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ยื่นบัญชี ฯ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ยื่นบัญชี ฯ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๐ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ยื่นบัญชี ฯ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ยื่นบัญชี ฯ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบ ๑ ปี เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ยื่นบัญชี ฯ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ และกรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีครบ ๑ ปี เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ยื่นบัญชี ฯ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕ จากการตรวจสอบความถูกต้องและมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องนั้น ผู้ร้องตรวจพบว่า ผู้ถูกร้องมีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ แห่ง เป็นเงิน ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท ส่วนนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสมีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๘ แห่ง เป็นเงิน ๕๐,๖๓๖,๗๐๐ บาท รวมบุคคลทั้งสองมีหุ้นในบริษัทต่าง ๆ เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท แต่ผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการเงินลงทุนดังกล่าวข้างต้นในการยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ทั้ง ๖ ครั้ง

ในการชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีไม่แสดงทรัพย์สินดังกล่าวในชั้นตรวจสอบของผู้ร้อง ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องและคู่สมรสเป็นเพียงผู้ถือหุ้นแทนนายพิบูลย์ ในการสอบปากคำนายพิบูลย์ นายพิบูลย์ ได้อ้างสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๘ และลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นสัญญาโอนหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๓ บริษัท รวม ๒๑ ฉบับ เป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริง ผู้ร้องได้ตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ พบว่า ผู้ถูกร้องมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และคู่สมรสของผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๘ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๗๐๐ บาท ถ้าเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่บริษัทดังกล่าวทั้งหมดส่งให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ กรรมการบริษัทได้ลงนามพร้อมประทับตรายืนยันการเป็นเจ้าของหุ้นหรือผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรสไว้แล้ว นายพิบูลย์ กรรมการได้ลงนามรับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรสมาโดยตลอด โดยเฉพาะระหว่างปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ ขณะที่ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายพิบูลย์ ได้รับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรส เป็นจำนวน ๑๓ บริษัท เช่น บริษัท ม้าทอง ชิปปิลเคอร์

จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด บริษัท เกาะกลางสวน จำกัด บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด บริษัท แสนล้าน จำกัด เป็นต้น การรับรองความถูกต้องดังกล่าว ถือได้ว่าบริษัทได้ยื่นยันต่อทางราชการซึ่งเป็นนายทะเบียนและบุคคลทั่วไปมาตลอดว่า ผู้ถูกร้อง และ คู่สมรส เป็นผู้ถือหุ้นตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจริง

จากการตรวจสอบการได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงในบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง นั้น ปรากฏว่า มีทั้งหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เมื่อเริ่มจัดตั้งบริษัท เมื่อมีการเพิ่มทุน และรับโอนจาก บุคคลอื่น แต่ส่วนใหญ่เป็นหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เมื่อเริ่มจัดตั้งบริษัท ระหว่างปี ๒๕๓๖ – ๒๕๓๘ โดย หุ้นบางบริษัทเป็นหุ้นที่ผู้ถูกร้องได้มาในขณะที่กำลังศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งขณะนั้นผู้ถูกร้องยังไม่มีอาชีพ และรายได้ เช่น บริษัท แสนล้าน จำกัด ได้มาเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๓ จำนวน ๑๔๕,๕๕๓ หุ้น มูลค่า ๑๔,๕๕๕,๓๐๐ บาท บริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด ได้มาเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๑ จำนวน ๑๐๐ หุ้น มูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนายพิบูลย์ ก็กำลังศึกษา ในต่างประเทศเช่นเดียวกัน และหุ้นบางบริษัทผู้ถูกร้องรับโอนจากนายวัฒนา บิดาของผู้ถูกร้องโดยตรง ได้แก่ บริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด รับโอนจากนายวัฒนา เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๖ จำนวน ๒๔,๑๕๐ หุ้น มูลค่า ๒๔,๑๕๐,๐๐๐ บาท บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด รับโอนจากนายวัฒนา เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๖ จำนวน ๒,๖๗๔,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒๖,๗๔๐,๐๐๐ บาท

หุ้นหลายบริษัทที่จัดตั้งระหว่างปี ๒๕๓๖ – ๒๕๓๘ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และ นายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งเป็นพี่น้องกัน ต่างถือหุ้นในสัดส่วนหรือจำนวนที่เท่ากัน หรือใกล้เคียงกัน ได้แก่

บริษัท	ผู้ถูกร้อง (หุ้น)	นายพิบูลย์ (หุ้น)	นายชนม์สวัสดิ์ (หุ้น)
๑. เรือควนแหลมทอง	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
๒. เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔)	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๓. ม้าทอง ชิพบิลเดอร์ (ผู้ถูกร้องรวมคู่สมรส)	๔๘๐,๐๐๐	๔๘๐,๐๐๐	-
๔. เอ็มพี ลูบริแคนท์	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	-
๕. ซี บี. ออโต้เซอร์วิส	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๖. ฟริตจ์-เมต (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐

๗. วัฒนา เจย์โก้ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๘. วัฒนา ชิมป์ซัน (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๙. วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๑๐. ออลเวอร์ซัน ออโต เอชเซสซอรีส์	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐

เป็นต้น และบางบริษัทเป็นบริษัทที่นายวัฒนา บิดาของผู้ถูกร้อง เป็นผู้ติดต่อซื้อหุ้นหรือกิจการแล้วให้ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และนายชนม์สวัสดิ์ ซึ่งเป็นบุตร เข้าไปเป็นผู้ถือหุ้น โดยไม่ปรากฏชื่อของนายวัฒนา เช่น บริษัท นครา จำกัด นอกจากพิจารณาการได้หุ้นแล้ว เกี่ยวกับที่ดินจำนวน ๑๕ แปลง ทั้งผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และนายชนม์สวัสดิ์ ก็ได้รับให้จากบิดา ให้มีกรรมสิทธิ์ร่วมกัน หุ้นที่ได้มา ระหว่างปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๕ เมื่อรวมกันแล้วมีมูลค่าสูงนับพันล้านบาท ขณะที่นายพิบูลย์ กำลังศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาเพิ่งเริ่มประกอบอาชีพเมื่อประมาณปี ๒๕๓๖ เป็นระยะเวลาเพียง ๒ - ๓ ปี ไม่น่าเชื่อว่าจะมีทรัพย์สินมากเช่นนั้น น่าเชื่อว่าการได้หุ้นมาในบริษัทต่าง ๆ ของผู้ถูกร้อง เป็นการได้มาโดยรับให้จากบิดา ซึ่งต้องการจะแบ่งสรรทรัพย์สินให้แก่บุตรทั้งสาม มิใช่เป็นการถือทรัพย์สินแทนนายพิบูลย์ แต่อย่างใด

ที่นายพิบูลย์ กล่าวอ้างว่า มีบริษัทต้องดูแลจำนวนมาก ไม่อยากเปิดเผยให้บุคคลอื่นรู้จึงให้ผู้ถูกร้องและคู่สมรสถือหุ้นแทนนั้น จากการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้น ก็ปรากฏว่า นายพิบูลย์ ถือหุ้นด้วย ในหลายบริษัทโดยมิได้ปกปิด บริษัทที่มีทั้งนายพิบูลย์ และผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นดังกล่าว ได้แก่ บริษัท วิ. เจ. โฮลดิ้ง จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้อง ถือหุ้นคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท อัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้อง ถือหุ้นคนละ ๒๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เอ็มพี ลูบริเคนท์ จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้อง ถือหุ้นคนละ ๒๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เอ็ม พี เซอร์วิสเตชัน (๑๙๙๔) จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้อง ถือหุ้นคนละ ๔๕,๕๕๗ หุ้น มูลค่า ๔,๕๕๕,๗๐๐ บาท เป็นต้น

ที่นายพิบูลย์ อ้างว่าหุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง และคู่สมรสของผู้ถูกร้อง เป็นของตนเอง โดยมีสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๑ ฉบับ จากการตรวจสอบสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นดังกล่าว ปรากฏว่าจำนวนบริษัทและมูลค่าหุ้นตามสำเนาสัญญาโอนลอยหุ้น มีน้อยกว่าหุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องและคู่สมรส กล่าวคือสำเนาสัญญาโอนลอยหุ้นมีเพียง ๑๓ บริษัท ได้แก่ บริษัท เกาะกลางสวน จำกัด บริษัท นครา จำกัด บริษัท ม้าทอง ชิพบิลเดอร์ จำกัด

บริษัท เมทริกซ์ พรินซ์ จำกัด บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด บริษัท วัฒนา
ทอมส์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนาอโตเซลล์แอนด์เซอร์วิส จำกัด บริษัท แสนล้าน จำกัด
บริษัท อัสวเหม โสลดิ่ง กรุ๊ป จำกัด บริษัท เอ็มพี ลูบริแคนท์ จำกัด บริษัท เอ็ม พี เวิร์ด
ทรานสปอร์ตเชน จำกัด บริษัท เอ็ม พี โสลดิ่งกรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด และบริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม
จำกัด และมีมูลค่าหุ้นรวมกันเพียง ๒๔๖,๖๓๕,๕๐๐ บาท และเอกสารดังกล่าวเพิ่งจัดทำขึ้นเมื่อวันที่
๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๐ ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกร้อง
และคู่สมรสถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นข้อพิรุธ นอกจากนั้น
ตามเอกสารดังกล่าวยังไม่ได้ลงลายมือชื่อนายพิบูลย์ ผู้รับโอน เอกสาร ๑๐ ฉบับ ไม่มีพยานลงลายมือชื่อ
รับรอง และเอกสาร ๘ ฉบับ มีพยานลงลายมือชื่อรับรองเพียงคนเดียว การโอนหุ้นจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

จากพยานหลักฐานและเหตุผลดังกล่าวจึงฟังได้ว่า หุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในชื่อของ
ผู้ถูกร้องจำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และในชื่อของคู่สมรสของผู้ถูกร้อง
จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท เป็นของผู้ถูกร้องและของคู่สมรส มิใช่ของนายพิบูลย์
ตามที่กล่าวอ้างแต่อย่างใด

หุ้นของผู้ถูกร้องและในชื่อของคู่สมรสของผู้ถูกร้อง รวมมูลค่า ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท
ที่ไม่แสดงในบัญชี ฯ เป็นทรัพย์สินจำนวนมาก และบุคคลทั้งสองได้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ดังกล่าว
มาโดยตลอด ไม่ปรากฏว่า ได้มีการโอนหุ้นให้แก่ นายพิบูลย์ ตามที่กล่าวอ้าง ประกอบกับตามบัญชี
รายชื่อผู้ถือหุ้นที่บริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวได้ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวง
พาณิชย์ นั้น ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ลงนามรับรองบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นด้วย เช่น บริษัท อัสวเหม
โสลดิ่ง กรุ๊ป จำกัด บริษัท เอ็ม พี โสลดิ่ง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด บริษัท เรือด่วนแหลมทอง จำกัด

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องทราบตัวตนและคู่สมรส เป็นเจ้าของหุ้นในบริษัทดังกล่าว
ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชี ฯ แสดงหุ้นของตนเอง และหุ้นของคู่สมรส จึงถือว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ผู้ถูกร้องแถลงการณ์ปิดคดีเป็นหนังสือว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา
แต่อย่างใด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความเข้าใจผิด เพราะการที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรสไปมีชื่อเป็น
ผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัทนั้น ผู้ถูกร้องและนายพิบูลย์ ก็ได้เคยไปชี้แจงต่อผู้ร้อง
มาโดยตลอด รวมทั้งมาให้การยืนยันที่ศาลแห่งนี้ว่าหุ้นในบริษัทดังกล่าวมิใช่ของผู้ถูกร้องและคู่สมรส
แต่เป็นของนายพิบูลย์ พี่ชายของผู้ถูกร้องที่ได้ยืมชื่อผู้ถูกร้องและภรรยาผู้ถูกร้องมาใส่เป็นผู้ถือหุ้นไว้แทน

โดยผู้ถูกร้องไม่ทราบมาตั้งแต่ต้น แต่มาทราบภายหลังในตอนที่มีการเซ็นชื่อในแบบฟอร์มโอนหุ้นคืน ผู้ถูกร้องและคู่สมรสไม่เคยนำเงินไปลงทุนในบริษัทดังกล่าวแต่อย่างใดทั้งสิ้น และไม่เคยได้รับผลประโยชน์ใด ๆ จากการถือหุ้นดังกล่าว ความข้อนี้ นายพิบูลย์ ก็ได้เบิกความยืนยันว่า ธุรกิจของครอบครัวทั้งหมด นายพิบูลย์ ในฐานะลูกชายคนโตของตระกูลจะเป็นผู้ดูแลบริหารจัดการทั้งหมด รวมทั้งเป็นเจ้าของบริษัทต่าง ๆ ของครอบครัวด้วย โดยนายพิบูลย์ จะทำงานด้านธุรกิจแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ทำงานทางด้านการเมือง การใช้ชื่อผู้ถูกร้องและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นแทนในบริษัทต่าง ๆ ก็เพื่อให้ครบจำนวนตามกฎหมายเท่านั้น และจากการสืบพยานของผู้ถูกร้องจะเห็นได้ว่า นอกจากนายพิบูลย์ จะนำชื่อผู้ถูกร้องและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ แทนนายพิบูลย์แล้ว นายพิบูลย์ยังได้ใช้ชื่อของพนักงานบริษัทที่นายพิบูลย์ไว้วางใจมาเป็นผู้ถือหุ้นแทนนายพิบูลย์อีกหลายบริษัท ในประเด็นนี้ได้มีนายพิเชษฐ ชัยศิริวิเชียร นางสาวสุนีย์ ทัศนุภาพ และนางสาวพัชรี จงสมจิตร ได้เบิกความสนับสนุนและผู้ถือหุ้นแทนนายพิบูลย์ต่างก็ได้เซ็นแบบฟอร์มโอนหุ้นคืนให้แก่นายพิบูลย์ไว้ โดยครบถ้วนทุกคน ผู้ถือหุ้นแทนไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ จากบริษัท แม้นายพิบูลย์จะเป็นเจ้าของบริษัทต่าง ๆ ทั้งหมด แต่ในทางปฏิบัติ นายพิบูลย์ก็ได้กระจายหุ้นให้บุคคลอื่นช่วยถือแทน รวมทั้งผู้ถูกร้องและคู่สมรสด้วย ประเด็นข้อนี้ นายมัน พัทธินทัย ผู้ซึ่งคุ้นเคยและสนิทสนมกับครอบครัวของผู้ถูกร้องมาเป็นเวลานานหลายสิบปีก็ได้เบิกความยืนยันไว้ว่า ได้ให้คำแนะนำนายพิบูลย์ในการให้กระจายหุ้นไปให้บุคคลอื่นช่วยถือแทนเพื่อให้มีจำนวนผู้ถือหุ้นครบตามกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงแล้วหุ้นทั้งหมดคงเป็นของนายพิบูลย์แต่เพียงผู้เดียว ที่ผู้ร้องไม่เชื่อว่า นายพิบูลย์ เพิ่งเริ่มประกอบอาชีพประมาณปี ๒๕๓๖ จะสามารถมีทรัพย์สินนับพันล้านบาทและเป็นเจ้าของบริษัทมากมายได้นั้น ประเด็นดังกล่าวนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครก็เบิกความว่า การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่ระบุนจดทะเบียนไว้นั้น ไม่จำเป็นต้องนำหลักฐานทางการเงินมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ เป็นเรื่องที่กรรมการจะต้องรับผิดชอบเอง นอกจากนี้แบบฟอร์มการถือหุ้นของบริษัท (บอจ.๕) ก็ไม่มีช่องที่จะต้องให้ผู้ถือหุ้นลงนามรับทราบแต่อย่างใด ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท อาจไม่จำเป็นต้องนำเงินมาลงจริงในขณะนั้นก็ได้ และผู้ถือหุ้นของบริษัทที่มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นอยู่นั้น หากมีผู้ใดนำชื่อไประบุไว้โดยไม่ได้แจ้งให้ทราบ ตนเองก็ไม่อาจทราบได้ว่า เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทใดบ้าง

ผู้ถูกร้องไม่ได้ตั้งใจยื่นบัญชี ฯ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ คำว่า “จงใจ” หมายถึง การกระทำโดยเจตนาชัดแจ้ง และรู้สำนึกถึงการกระทำนั้น และการกระทำดังกล่าวจะต้องมีมูลเหตุจงใจหรือแรงจูงใจให้กระทำด้วยประสงค์ต่อผล หรือยอมเสี่ยงเห็นผลในการกระทำนั้น จึงจะถือว่ามิ

ความคิดในการจงใจ แต่ผู้ร้องกลับพิจารณาเฉพาะหลักฐานการยื่นรายการเท่านั้น แล้วสรุปผลว่า ผู้ถูกร้องมีความผิด จึงเป็นการไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมต่อผู้ถูกร้อง การถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ นั้น โดยปกติบุคคลทั่วไปก็สามารถตรวจสอบบัญชีการถือหุ้นได้โดยง่าย ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือทางอินเทอร์เน็ต เพราะเป็นเอกสารมหาชน หากผู้ร้องจะจงใจปกปิดการถือหุ้นดังกล่าวแล้วก็ไม่เอาชื่อตนเองหรือคู่สมรสไปใส่ไว้ในบัญชีผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ มากมายถึง ๒๕ บริษัทเพื่อให้มีการตรวจสอบได้โดยง่าย ซึ่งเป็นการผิดปกติวิสัยของการที่จะจงใจปกปิด และการที่จะปกปิดดังกล่าวก็ไม่ทำให้ผู้ถูกร้องได้รับผลประโยชน์ใด ๆ เลย ตรงกันข้ามจะเป็นผลร้ายต่อผู้ถูกร้อง

ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ครั้งแรกเมื่อได้รับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ หากผู้ร้องจะรีบทำการตรวจสอบและชี้แจงให้ผู้ถูกร้องทราบโดยเร็ว ผู้ถูกร้องก็จะทราบได้ว่า การที่มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นแทนบุคคลอื่นในบริษัทต่าง ๆ นั้นก็ต้องนำมาลงไว้ในบัญชี ฯ ซึ่งจะทำการยื่นบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้องในครั้งต่อ ๆ มาได้เกิดการผิดพลาด แต่ผู้ร้องเพิ่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง เมื่อปี ๒๕๔๔ ซึ่งห่างจากระยะเวลาที่ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชี ฯ ในครั้งแรกถึงเกือบ ๔ ปี จึงทำให้ผู้ถูกร้องเข้าใจโดยสุจริตตลอดมาว่าการยื่นบัญชี ฯ ที่ได้กระทำมาเป็นการถูกต้องแล้ว หากการกระทำของผู้ถูกร้องจะเป็นความผิด ก็เป็นความผิดอันเนื่องมาจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพราะความเข้าใจโดยสุจริตตลอดมาว่าหุ้นดังกล่าวไม่ใช่ของตน และของคู่สมรสไม่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด และไม่ได้เป็นความผิดที่เกี่ยวกับการทุจริต ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติแต่อย่างใด

คดีมีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่าการกระทำความผิดดังกล่าวแล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มีข้อต้องพิจารณาเกี่ยวกับคำร้องของผู้ร้องตามที่ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่า ผู้ร้องมิได้บรรยายคำร้องลำดับข้อเท็จจริงให้เห็นว่า ความจงใจของผู้ถูกร้องในการยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือความจงใจที่จะปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ในหุ้นแต่ละบริษัทที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรสของผู้ถูกร้องเป็นผู้มีชื่อผู้ถือหุ้นในแต่ละบริษัทอยู่ในช่วงเวลาใด เพราะมีบางบริษัทได้จดทะเบียนเลิกบริษัทไปก่อนหน้าที่ผู้ถูกร้องจะมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเป็นคำร้องที่เคลือบคลุมทำให้ผู้ถูกร้องไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง

การที่ผู้ร้องบรรยายคำร้องกล่าวหาผู้ถูกร้อง ทั้งในเรื่องจงใจยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จและเรื่องจงใจปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบในการยื่นบัญชีดังกล่าวเป็นข้อกล่าวหาที่เคลือบคลุม เพราะตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ได้แยกข้อกล่าวหานี้ไว้อย่างชัดเจนว่าการยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จนั้น เป็นกรณีหนึ่ง การปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นอีกกรณีหนึ่ง ผู้ร้องไม่สามารถบรรยายให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิดในข้อกล่าวหาใดแน่ การที่ผู้ร้องบรรยายอ้างมาทั้งสองข้อกล่าวหา จึงเป็นการกล่าวหาที่สับสนทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบในทางคดี

พิจารณาแล้ว ผู้ร้องบรรยายคำร้องว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งก่อนและหลังการที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ผู้ถูกร้องจึงต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๓) และ (๕) ในกรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรา ๒๕๒ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง รวม ๖ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕ จากการตรวจสอบของผู้ร้องพบว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน (หุ้น) โดยผู้ถูกร้องแสดงในบัญชีฯ ว่าตนเองและคู่สมรส ไม่มีทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน แต่จากการตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ พบว่า ผู้ถูกร้องมีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และคู่สมรส มีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท โดยผู้ถูกร้องไม่แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผล

การไม่แสดงทรัพย์สินดังกล่าวว่าตนและคู่สมรส มิได้เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง ผู้ที่เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง คือ นายพิบูลย์ อัสวเหม พืชชายผู้ถูกร้อง ตนและคู่สมรสเป็นเพียงผู้ถือหุ้นแทนเท่านั้น โดยมีรายละเอียดจำนวนหุ้น ราคาต่อหุ้น และจำนวนแต่ละบริษัทว่ามีอยู่เท่าใด ผู้ร้องพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องรู้อยู่แล้วว่า ตนและคู่สมรสมีหุ้นอยู่ในบริษัทต่าง ๆ อยู่มาก แต่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน (หุ้น) ดังกล่าว จึงถือว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเลขาธิการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔

เห็นว่า คำร้องได้ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๓) และมีคำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ศาลดำเนินการอย่างไรพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุนโดยชัดแจ้งตามข้อ ๖ (๔) เป็นคำร้องที่ชัดแจ้ง ไม่ทำให้เกิดความสับสน ทำให้หลงข้อต่อสู้และทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบในการต่อสู้คดีแต่อย่างใด

ปัญหาที่ว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่ นั้น ทั้งผู้ถูกร้องและนายพิบูลย์อ้างว่า ที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรสมีชื่อถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ นั้น เป็นการถือหุ้นแทนนายพิบูลย์พืชชายของผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ได้รับมอบหมายจากนายวัฒนา บิดา ให้เป็นผู้ดูแลกิจการในบริษัทต่าง ๆ ของครอบครัว ซึ่งมีอยู่หลายบริษัท นอกจากนายพิบูลย์จะให้ผู้ถูกร้องและคู่สมรสถือหุ้นแทนแล้ว นายพิบูลย์ยังได้ให้นางสาวสุขใจ เอกตระกูล นางสาวพัชรจิรสมจิตร นางสาวสุนีย์ ภิญญาภาพ นายมัน พัทธโนทัย และนายพิเชษฐ ชัยศิริวิเชียร ถือหุ้นแทนที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลกิจการแทนเพราะนายพิบูลย์ไม่มีโอกาสเป็นนักการเมืองและเป็นบุตรคนโต ซึ่งตามธรรมเนียมของคนจีนจะให้บุตรชายคนโตดูแลกิจการของครอบครัวแทน ข้อนี้พิจารณาถึงการได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ แล้วเห็นว่า มีทั้งหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เริ่มจัดตั้งบริษัท เมื่อมีการเพิ่มทุน และรับโอนจากบุคคลอื่น หุ้นส่วนใหญ่เป็นหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เริ่มจัดตั้งบริษัท ระหว่างปี ๒๕๓๖ – ๒๕๓๘ บางบริษัทเป็นหุ้นที่ผู้ถูกร้องได้มาในขณะที่กำลังศึกษาในต่างประเทศ ผู้ถูกร้องยังไม่มีอาชีพและรายได้ เช่น บริษัท แสนล้าน จำกัด ได้มาเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๓ จำนวน ๑๔๕,๕๕๓ หุ้น

มูลค่า ๑๔,๕๕๕,๓๐๐ บาท บริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด ได้มาเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๑ จำนวน ๑๐๐ หุ้น มูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ช่วงระยะเวลาดังกล่าวนายพิบูลย์เอง ก็กำลังศึกษา ในต่างประเทศเช่นเดียวกัน และหุ้นบางบริษัทผู้ถูกร้องรับโอนจากนายวัฒนา บิดาโดยตรง คือ บริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด รับโอนจากนายวัฒนา เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๖ จำนวน ๒๔,๑๕๐ หุ้น มูลค่า ๒๔,๑๕๐,๐๐๐ บาท บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด รับโอนจากนายวัฒนา เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๖ จำนวน ๒,๖๗๔,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒๖,๗๔๐,๐๐๐ บาท หุ้นที่ได้มาระหว่างปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๕ เป็นช่วงเวลาที่ศึกษาของนายพิบูลย์และ จบการศึกษาเริ่มประกอบอาชีพเมื่อปี ๒๕๓๖ ไม่น่าเชื่อว่า จะทำมาหาได้ทรัพย์สินมูลค่านับพันล้านบาท ในระยะเวลาอันสั้น พิจารณาถึงหุ้นที่ได้มาเมื่อเริ่มจัดตั้งบริษัท ก็ปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และ นายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งพี่น้องกัน ต่างถือหุ้นในสัดส่วน ใกล้เคียงกันหรือเท่า ๆ กัน เช่น บริษัท เรือด่วนแหลมทอง จำกัด ผู้ถูกร้องถือ ๑๐,๐๐๐ หุ้น นายพิบูลย์ ถือ ๒๐,๐๐๐ หุ้น นายชนม์สวัสดิ์ ถือ ๑๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้งกรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด ผู้ถูกร้อง ถือ ๒๐๐,๐๐๐ หุ้น นายพิบูลย์ ถือ ๒๐๐,๐๐๐ หุ้น นายชนม์สวัสดิ์ ถือ ๓๐๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท ม้าทอง ชิปปิลเคอร์ จำกัด ผู้ถูกร้องและคู่สมรสถือ ๔๘๐,๐๐๐ หุ้น เท่ากับนายพิบูลย์ บริษัท เอ็มพี ลูบริแคนท์ จำกัด ผู้ถูกร้องถือ ๒๐,๐๐๐ หุ้น เท่ากับนายพิบูลย์ และบริษัท ซี. พี. ออโตเซอร์วิส ผู้ถูกร้องถือ ๑,๕๐๐ หุ้น เท่ากับนายพิบูลย์ และนายชนม์สวัสดิ์ เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว เกี่ยวกับที่ดิน เมื่อนายวัฒนาเข้ามาแล้วก็จะโอนใส่ชื่อให้ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และนายชนม์สวัสดิ์ ถือกรรมสิทธิ์ ร่วมกัน ทำให้เห็นได้ว่า หุ้นทั้งหมดที่ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ และนายชนม์สวัสดิ์ ตลอดจนกรรมสิทธิ์ ในที่ดินนั้น เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากนายวัฒนาบิดาภักให้แก่บุตรในสัดส่วนที่เท่า ๆ กัน ประกอบกับ ปรากฏตามเอกสารกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และคู่สมรส ของผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๗๐๐ บาท สำนักบัญชี รายชื่อผู้ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวทั้งหมดที่ส่งให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ กรรมการบริษัทได้ลงนามพร้อมประทับตรายืนยันการเป็นเจ้าของหุ้นหรือผู้ถือหุ้น นายพิบูลย์ กรรมการได้ลงนามรับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรสมาโดยตลอด โดยเฉพาะระหว่างปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ ขณะที่ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายพิบูลย์ ได้รับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้อง และคู่สมรส เป็นจำนวน ๑๗ บริษัท เช่น บริษัท

ม้าทอง ชิพบิลเคอร์ จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด บริษัท เกาะกลางสวน จำกัด บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรี่คลับ จำกัด บริษัท แสนล้าน จำกัด เป็นต้น การรับรองความถูกต้องดังกล่าว ถือได้ว่าบริษัทได้ยืนยันต่อทางราชการและบุคคลทั่วไปว่า ผู้ถูกร้อง และคู่สมรส เป็นผู้ถือหุ้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า หุ้นของบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท เป็นของผู้ถูกร้อง และหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท เป็นของคู่สมรสของผู้ถูกร้อง

ที่นายพิบูลย์ อ้างว่า มีบริษัทต้องดูแลจำนวนมาก ไม่อยากเปิดเผยให้บุคคลอื่นรู้นั้นตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้น ปรากฏว่า นายพิบูลย์ ถือหุ้นด้วย ในหลายบริษัท โดยมีได้ปกปิด บริษัทที่มีนายพิบูลย์ และผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นดังกล่าว เช่น บริษัท วิ. เจ. โฮลดิ้ง จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้อง ถือหุ้นคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท อัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้อง ถือหุ้นคนละ ๒๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เอ็มพี ลูบริแคนท์ จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้อง ถือหุ้นคนละ ๒๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เอ็ม พี เซอร์วิสเดชั่น จำกัด นายพิบูลย์ และผู้ถูกร้อง ถือหุ้นคนละ ๔๕,๕๕๗ หุ้น มูลค่า ๔,๕๕๕,๗๐๐ บาท เป็นต้น

ที่นายพิบูลย์ อ้างว่า หุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง และคู่สมรสของผู้ถูกร้องได้มีหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๑ ฉบับ ตามหนังสือสัญญาโอนหุ้นดังกล่าว ปรากฏว่า จำนวนบริษัท และมูลค่าหุ้นตามสำเนาสัญญาโอนลดยุ่่นมีน้อยกว่าหุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง และคู่สมรส กล่าวคือ สำเนาสัญญาโอนลดยุ่่นมีเพียง ๑๓ บริษัท ได้แก่ บริษัท เกาะกลางสวน จำกัด บริษัท นครา จำกัด บริษัท ม้าทอง ชิพบิลเคอร์ จำกัด บริษัท เมทริกซ์ พรินซ์ จำกัด บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรี่คลับ จำกัด บริษัท วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนาออดิโอเซลล์แอนด์เซอร์วิส จำกัด บริษัท แสนล้าน จำกัด บริษัท อัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป จำกัด บริษัท เอ็มพี ลูบริแคนท์ จำกัด บริษัท เอ็ม พี เวลด์ทรานสปอร์ตชั่น จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด และบริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด และมีมูลค่าหุ้นรวมกันเพียง ๒๔๖,๖๓๕,๕๐๐ บาท และเอกสารดังกล่าว เพิ่งจัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๐ และคู่สมรสมีชื่อถือหุ้นหลายปี หนังสือและการโอนลดยุ่่นดังกล่าวยังไม่ได้ลงลายมือชื่อ นายพิบูลย์ ผู้รับโอน เอกสาร ๑๐ ฉบับ ไม่มีพยานลงลายมือชื่อรับรอง และเอกสาร ๘ ฉบับ มีพยานลงลายมือชื่อรับรองเพียงคนเดียว การโอนหุ้นหรือโอนลดยุ่่นจึงเป็นพิธีและไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หุ้นของผู้ถูกร้องและในชื่อของกลุ่มสมรสของผู้ถูกร้อง รวมมูลค่า ๔๓๕,๔๓๕,๐๐๐ บาท ที่ไม่แสดงในบัญชี ฯ เป็นทรัพย์สินจำนวนมากและบุคคลทั้งสองได้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวมา โดยตลอด ผู้ถูกร้องรู้อยู่แล้วว่า เป็นทรัพย์สินของตนและของกลุ่มสมรส ผู้ถูกร้องไม่ยื่นแสดงในบัญชี ฯ ถือได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (ประเภทหุ้น) หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า หากจะพิจารณาคำว่า “จงใจ” หมายถึง การกระทำโดยเจตนาชัดแจ้ง และรู้สำนึกถึงการกระทำนั้น และการกระทำดังกล่าวจะต้องมีมูลเหตุจงใจหรือแรงจูงใจให้กระทำด้วยประสงค์ต่อผล หรือย่อมเล็งเห็นผลในการกระทำนั้น จึงจะถือว่ามีความผิดในการจงใจ แต่ผู้ร้องกลับพิจารณาเฉพาะ หลักฐานการยื่นรายการเท่านั้น แล้วสรุปผลว่า ผู้ถูกร้องมีความผิด จึงเป็นการไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม ต่อผู้ถูกร้อง การถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ นั้น โดยปกติบุคคลทั่วไปก็สามารถตรวจสอบบัญชีการถือหุ้น ได้โดยง่าย ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือทางอินเทอร์เน็ต เพราะเป็นเอกสารมหาชน หากผู้ถูกร้องจะจงใจปกปิดการถือหุ้นดังกล่าวแล้วก็คงไม่เอาชื่อตนเองหรือกลุ่มสมรสไปใส่ไว้ในบัญชีผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ มากมายถึง ๒๕ บริษัทเพื่อให้มีการตรวจสอบได้โดยง่าย ซึ่งเป็นการผิดปกติวิสัยของการที่จะจงใจปกปิด และการที่จะปกปิดดังกล่าวก็ไม่ทำให้ผู้ถูกร้องได้รับผลประโยชน์ใด ๆ เลย ตรงกันข้ามจะเป็นผลร้ายต่อผู้ถูกร้องเสียด้วยซ้ำ ดังนั้นหากพิจารณาเหตุผล โดยธรรมชาติแท้จริงแล้วย่อมเป็นไปได้เลยที่หากหุ้นในบริษัทดังกล่าวต่าง ๆ ในคดีนี้เป็นของผู้ถูกร้อง และกลุ่มสมรสแล้ว ผู้ถูกร้องจะจงใจปกปิด ไม่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด และไม่ได้เป็นความผิด ที่เกี่ยวกับการทุจริตไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติแต่อย่างใด

ข้อนี้พิจารณาแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติหมวด ๑๐ ส่วนที่ ๑ นี้ มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ ได้แสดงความโปร่งใสในเรื่องทรัพย์สินและหนี้สินของตน ตั้งแต่เริ่มเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และหลังจากที่พ้นจากตำแหน่งไประยะหนึ่ง และเพื่อให้การ แสดงบัญชี ฯ บรรลุวัตถุประสงค์ตามรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องบัญญัติมาตรการบังคับแก่ผู้ที่จงใจ ไม่ยื่นบัญชี ฯ หรือจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือยื่นบัญชี ฯ โดยปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบไว้ ตามมาตรา ๒๕๕ คำว่า “จงใจ” ตามมาตรา ๒๕๕ เป็นเพียงเจตนาธรรมดา คือ ผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่า มีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวอยู่หรือไม่ เพียงผู้ถูกร้องรู้สำนึกในการกระทำ

ก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษ เพื่อมุ่งประสงค์ต่อประโยชน์อันมิชอบ หรือมุ่งประสงค์เพื่อเตรียมการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์อันมิชอบ หรือเพื่อปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริต ต่อหน้าที่ ตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง กรณีตามคำร้องผู้ถูกร้องทราบอยู่แล้วว่า ตนและคู่สมรสมีทรัพย์สิน ในขณะที่ยื่นบัญชี ฯ แต่ไม่ยื่นแสดงในบัญชี ฯ เชื่อได้ว่า เป็นการจงใจยื่นบัญชี ฯ อันเป็นเท็จหรือข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ แล้ว

อาศัยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมาดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า นายพุดผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ